

Väljaandja: Riigikogu

Akti liik: seadus

Teksti liik: terviktekst

Redaktsiooni jõustumise kp: 22.07.2011

Redaktsiooni kehtivuse lõpp: Hetkel kehtiv

Avaldamismärge: RT I, 08.07.2011, 46

Punase risti nimetuse ja embleemi seadus

Vastu võetud 05.04.2006

[RT I 2006, 18, 141](#)

jõustumine 01.06.2006

Muudetud järgmiste aktidega (peida)

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
03.12.2008	RT I 2008, 54, 305	27.12.2008
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
15.06.2011	RT I, 08.07.2011, 8	22.07.2011

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab punase risti nimetuse ja embleemi ning teiste samatähenduslike nimetuste ja embleemide kasutamise riigisisese korra ning vastutuse nende väärkasutamise eest.

(2) Punase risti nimetuse ja embleemi, punase poolkuu nimetuse ja embleemi ning punase lõvi ja päikese nimetuse ja embleemi kasutamisel juhindutakse 1949. aasta 12. augusti Genfi (I) konventsioonist haavatud ja haigete sõjaväelaste olukorra parandamise kohta maismaal, 1949. aasta 12. augusti Genfi (II) konventsioonist haavatud, haigete ja merehädas sõjaväelaste olukorra parandamise kohta merel, sõjavangide kohtlemise 1949. aasta 12. augusti Genfi (III) konventsioonist, tsiviilisikute sõjaaegse kaitse 1949. aasta 12. augusti Genfi (IV) konventsioonist, samuti 1949. aasta 12. augusti Genfi konventsioonide 1977. aasta 8. juuni (I) lisaprotokollist rahvusvaheliste relvakonfliktide ohvrite kaitse kohta, 1949. aasta 12. augusti Genfi konventsioonide 1977. aasta 8. juuni (II) lisaprotokollist siseriiklike relvakonfliktide ohvrite kaitse kohta (edaspidi *Genfi konventsioonid*) ning käesolevast seadusest.

(3) Punase kristalli nimetuse ja embleemi kasutamisel juhitudakse 1949. aasta 12. augusti Genfi konventsioonide 2005. aasta 8. detsembri (III) lisaprotokollist täiendava tunnusmärgi vastuvõtmise kohta.

(4) Käesolev seadus ei piira punase risti embleemi kasutamist liiklusmärkide ja -signaalide 1968. aasta Viini konventsiooniga ning seda täiendava 1971. aasta Euroopa kokkuleppega lubatud korras.

(5) Käesolev seadus ei piira punase risti nimetuse ja embleemi ning teiste samatähenduslike nimetuste ja embleemide kasutamist Rahvusvahelise Punase Risti Komitee ning Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Seltside Föderatsiooni poolt.

[[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

§ 2. Haldusmenetluse seaduse kohaldamine

Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 3. Punase risti nimetus ja embleem

(1) Punase risti kaitstav nimetus (edaspidi *nimetus*) on sõnad «punane rist» või «Genfi rist».

(2) Punase risti embleem (edaspidi *embleem*) on punane rist valgel taustal.

§ 4. Teised nimetused ja embleemid

(1) Teisi punase risti nimetuse ja embleemiga samatähenduslikke Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Liikumise (edaspidi *punase risti liikumine*) poolt kasutatavaid nimetusi ja embleeme – punase poolkuu nimetust ja embleemi, punase lõvi ja päikese nimetust ja embleemi ning punase kristalli nimetust ja embleemi – tohib Eestis kasutada ainult rahvusvahelises õiguses ja seaduses lubatud juhtudel.

[[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

(2) Punase poolkuu kaitstav nimetus on sõnad «punane poolkuu» ning punase poolkuu embleem on punane poolkuu valgel taustal.

(3) Punase lõvi ja päikese kaitstav nimetus on sõnad «punane lõvi ja päike» ning punase lõvi ja päikese embleem on punane lõvi ja päike valgel taustal.

(4) Punase kristalli kaitstav nimetus on sõnad «punane kristall» ning punase kristalli embleem on ühel tipul seisev punane ruudukujuline raam valgel taustal.

[[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

§ 5. Eesti Punane Rist

Eesti Punane Rist on punase risti liikumises osalev Eestit esindav vabatahtlik ühendus, mis on punase risti liikumisse vastu võetud vastavalt Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Seltside Föderatsiooni (*International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies*) põhikirjale.

[[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

2. peatükk

NIMETUSE JA EMBLEEMI KAITSVAL EESMÄRGIL KASUTAMINE

§ 6. Nimetuse ja embleemi kaitsval eesmärgil kasutamine ning selleks õigustatud isikud

(1) Nimetust või embleemi kasutatakse relvakonflikti või sõjaseisukorra ajal kaitsval eesmärgil isiku või vara märgistamiseks, et näidata nende kuulumist rahvusvahelise õigusega kaitstavate isikute või vara hulka.

(2) Nimetust ja embleemi võib kaitsval eesmärgil kasutada haavatute ja haigete ravimise ning hooldamisega tegelev meditsiinipersonal ja vaimulik Genfi konventsioonides sätestatud korras.

(3) Kaitsejõudude meditsiinipersonal ja vaimulik võivad kasutada nimetust ja embleemi kaitsval eesmärgil ka rahuajal.

(4) Kaitsejõudude meditsiinipersonal ja vaimulik võivad kaitseministri loal kasutada välisriigis käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud teisi nimetusi ja embleeme kaitsval eesmärgil, kui see aitab tõhustada nende kaitset.

(5) Välisriigi relvajõudude meditsiinipersonal ja vaimulik võivad kaitseministri loal Eestis kasutada teisi käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud samatähenduslikke nimetusi ja embleeme. [[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

§ 7. Nimetuse ja embleemi kaitsval eesmärgil kasutamise kord

(1) Kaitsval eesmärgil kasutatakse nimetust või embleemi käesoleva seaduse § 6 lõikes 2 nimetatud isikute ja nende poolt kasutatavate hoonete, transpordivahendite ning muu haavatute ja haigete ravimise ja hooldamisega seotud vara märgistamiseks.

(2) Haavatute ja haigete ravimise ning hooldamisega tegelev tervishoiuteenuse osutaja võib paigaldada kaitsval eesmärgil kasutatava embleemi ainult kaitseväge volitusel. Märgistuse paigaldamisel osutab vajaduse korral abi kaitsevägi. [[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

(3) Embleemi kasutamisel kaitsval eesmärgil peab embleem olema sellise suurusega, et oleks tagatud embleemi nähtavus võimalikult kaugelt ja võimalikult paljudest suundadest.

(4) Kaitsevägi väljastab meditsiinipersonali ja vaimuliku isikukaardi käesoleva seaduse § 6 lõikes 2 nimetatud isikutele. [[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

(5) Kaitseminister kehtestab määrusega meditsiinipersonali ja vaimuliku isikukaardi vormi ja väljaandmise korra. [[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

§ 8. [Kehtetu - [RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

3. peatükk

NIMETUSE JA EMBLEEMI VIITAVAL EESMÄRGIL KASUTAMINE

§ 9. Nimetuse ja embleemi viitaval eesmärgil kasutamise kord

(1) Nimetust või embleemi kasutatakse viitaval eesmärgil, et näidata isiku või vara seotust punase risti liikumisega.

(2) Viitaval eesmärgil on nimetust ja embleemi keelatud kasutada niisugusel moel, mille puhul võib embleemi või nimetusega märgistatud isikut või vara pidada embleemi või nimetuse kaitse all olevaks.

[[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

(3) Embleemi kasutamisel viitaval eesmärgil peavad embleemi mõõtmed olema väikesed, võrreldes objektiga, millel seda kasutatakse, ja seda ei tohi paigutada käesidemele ega ehitise katusele.

§ 10. Õigustatud isikud

(1) Viitaval eesmärgil võivad nimetust ja embleemi kasutada punase risti liikumise liikmed, sealhulgas Eesti Punane Rist.

(2) Välisriigi rahvuslikud seltsid võivad Eestis kasutada käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud teisi samatähenduslikke nimetusi ja embleeme punase risti nimetuse ja embleemiga samadel tingimustel.

(3) Eesti Punane Rist võib erakorralistel asjaoludel kasutada välisriigis punase kristalli nimetust ja embleemi, kui see on vajalik tema töö paremaks korraldamiseks.

[[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

§ 11. Nimetuse ja embleemi viitaval eesmärgil kasutamine teiste isikute poolt

(1) Teised isikud võivad viitaval eesmärgil kasutada nimetust või embleemi kokkuleppel Eesti Punase Ristiga rahvusvahelise õiguse ja käesoleva seadusega sätestatud juhtudel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkuleppes määratakse nimetuse või embleemi kasutamise paikkond ning tähtaeg. Nimetuse või embleemi kasutamine peab toimuma kooskõlas punase risti liikumise põhimõtetega.

(3) Eesti Punane Rist võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkuleppe lõpetada, kui isik ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 2 ning käesoleva seaduse § 9 lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimusi või kui nimetuse või embleemi edasine kasutamine oleks vastuolus rahvusvahelise õigusega.

[[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

4. peatükk

RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 12. Ettekirjutus

(1) Kui isik kasutab punase risti nimetust või embleemi või käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud teisi nimetusi või embleeme või nendega eksitavalt sarnast nimetust või embleemi vastuolus rahvusvahelise õiguse või käesoleva seadusega, võib Kaitseministeerium või politseiasutus teha isikule ettekirjutuse väärkasutuse lõpetamiseks.

[[RT I 2009, 62, 405](#) - jõust. 01.01.2010]

(2) Relvakonflikti ja sõjaseisukorra ajal võivad käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nimetuse või embleemi väärkasutuse lõpetamiseks ettekirjutuse teha ka kaitseväge juhataja või tema volitatud ülemad kaitseväes.

[[RT I, 08.07.2011, 8](#) - jõust. 22.07.2011]

(3) [Kehtetu - [RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

(4) Ettekirjutuse täitmata jätmise korral võidakse kohaldada sunniraha või asendustäitmist asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(5) Sunniraha ülemmäär on 2600 eurot.

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

(6) Relvakonflikti ja sõjaseisukorra ajal võidakse kohaldada asendustäitmist ilma ettekirjutuse, hoiatuse ja täitekorralduseta või ilma hoiatuse ja täitekorralduseta.

5. peatükk

VASTUTUS

§ 13. Nimetuse ja embleemi väärkasutus

(1) Punase risti nimetuse või embleemi või käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud teiste nimetuste või embleemide väärkasutuse või nendega eksitavalt sarnase nimetuse või embleemi kasutamise eest, kui kasutamine ei toimunud relvakonflikti või sõjaseisukorra ajal ning selline kasutamine on seostatav punase risti nimetuse või embleemi või käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud teiste nimetuste või embleemide kaitsval eesmärgil kasutamisega – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

[[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

[[RT I 2010, 22, 108](#) - jõust. 01.01.2011]

§ 14. Nimetuse ja embleemi rikkumine

Punase risti nimetuse või embleemi või käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud teiste nimetuste või embleemide määrimise, rikkumise, hävitamise või omavolilise teisaldamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

[[RT I 2008, 54, 305](#) - jõust. 27.12.2008]

§ 15. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 13 ja 14 sätestatud väärtegudele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 13 ja 14 sätestatud väärtegude kohtuvälised menetlejad on:

1) politseiasutus;

[[RT I 2009, 62, 405](#) - jõust. 01.01.2010]

2) Kaitseministeerium.

6. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 16. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2006. aasta 1. juunil.